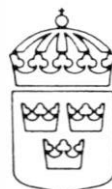

Motion till riksdagen

1988/89:Fi54

av Anne Wibble m.fl. (fp)

med anledning av prop. 1988/89:142 om fortsatt
valutareglering, m.m.

Mot.
1988/89
Fi54—58

Regeringen föreslår i propositionen att valutaregleringen skall förlängas och gälla i ytterligare ett år, dvs. till den 30 juni 1990. I propositionen föreslås också ett par kompletteringar i taxeringslagen med anledning av att stora delar av valutaregleringen så småningom skall slopas. Alla utlands-transaktioner föreslås ske genom valutabank eller fondkommissionär. Valutabank och fondkommissionär föreslås bli skyldiga att lämna kontrolluppgifter rörande utländska värdepapper och valutabankerna blir dessutom skyldiga att lämna kontrolluppgifter i fråga om vissa betalningar till och från utlandet.

Den begärda förlängningen kan synas förvånande efter både riksbanksfullmäktiges och riksdagens beslut att valutaregleringen skall avvecklas. Riksbanksfullmäktige har emellertid begärt ytterligare förlängning för att lösa ett antal övergångsproblem, främst vad gäller skattekontroll och statistik över utlandsbetalningar.

Det är utmärkt att valutaregleringen är på väg att avskaffas. Vi har länge hävdat att en fungerande marknadsekonomi förutsätter såväl frihandel som fria kapitalflöden. Valutaregleringen har fördröjt nödvändiga anpassningar som utvecklingen utomlands ställer på svensk ekonomi och varit direkt skadlig för svensk samhällsekonomi.

Av den anledningen är vi inte tillfredsställda med den takt i vilken avvecklingen sker. Vi anser det inte rimligt att förlänga den ytterligare ett år, utan föreslår att tidsfristen sätts till den sista december i år. Regeringen har haft nog med tid att utarbeta övergångsregler och vi stöder därför inte argumentationen i propositionen att mer än ett år till skulle krävas.

Under den övergångstid vi bedömer rimlig, nämligen ett halvt år, kan vi acceptera att alla betalningar måste ske genom valutabank. När valutaregleringens s.k. hårda kärna avvecklas måste emellertid även denna kvarvarande reglering övervägas på nytt. I princip är detta en allvarlig konkurrensbegränsning på det finansiella tjänsteområdet. Denna konkurrensbegränsning kan i praktiken komma att innebära att de svenska juridiska och fysiska personer som vill genomföra transaktioner i utlandet och därvid utnyttja utländska banker till detta, tvingas att betala dubbla avgifter, dvs. dels till den svenska valutabanken, dels till sin utländska kontakt. Alla sådana restriktioner och konkurrensbegränsningar leder till högre kostnader för konsumenterna. Restriktionen motiveras av skattekontrollskäl. Dessa måste naturligtvis tas på allvar. Stora ansträngningar bör emellertid

göras för att lösa rimliga krav på skattekontroll utan att permanenta det nu föreslagna monopolen för bankväsendet.

Propositionen behandlar formerna för den skattekontroll som blir nödvändig när valutaregleringen avskaffas. Regeringen föreslår att en valutabank eller fondkommissionär som förvarar utländska värdepapper i depå eller kontoför sådana enligt valutabestämmelserna skall vara skyldig att utan anmaning lämna kontrolluppgifter om ränta eller annan utdelning som hänför sig till dessa papper. Detta förslag ansluter sig till det som gäller motsvarande innehav inom landets gränser och vi anser det vara en rimlig utsträckning av bankernas och fondkommissionärernas skyldigheter.

Överhuvudtaget anser vi att principen i skattekontrollen bör vara att inga specialregler skapas endast därför att de skattskyldiga gör utlandsaffärer, utan att sådana transaktioner i skattekontrollen behandlas på samma sätt som inhemska transaktioner.

Därför ställer vi oss mycket tveksamma till propositionens förslag rörande kontrolluppgifter för transaktioner över 25 000 kr. från utlandet. Här införs ett speciellt moment och en ny princip som inte gäller transaktioner inom landet. Beskattningen avser inkomster och utdelningar, inte det faktum att någon gör en transaktion. Undantag från denna princip finns, t.ex. omsättningsskatten på aktier och andra värdepapper, men dessa är enligt vår uppfattning skadliga och bör avskaffas. Därför är det helt ologiskt och från integritetssynpunkt oförsvarligt att införa skattekontroll på basis av transaktioner. Effekten av förslaget blir i första hand att skattemyndigheterna samlar på sig en stor mängd irrelevanta uppgifter, för — som det faktiskt påpekas av föredragande statsråd — uppgiftsskyldigheten "borde ... endast avse betalningsuppdrag som är av direkt betydelse för beskattningen". Därmed är det fullt tillräckligt med det tidigare nämnda förslaget om kontrolluppgifter om ränta och annan utdelning. Vi avvisar således förslaget om allmän anmälningsplikt för vissa transaktioner.

Vi stöder inte heller förslaget att valutabank och fondkommissionär skall lämna uppgifter om det antal och slag av värdepapper som avyttrats under året och beloppen för detta. Den regeln pekar i samma riktning som den proposition om taxeringsrevision (prop. 1987/88:65 om vissa ändringar i reglerna om taxeringsrevision m.m.) som regeringen lade fram hösten 1987 och som vi då gick emot. Innan riksdagen antog den var generella taxeringsrevisioner inte tillåtna. Myndigheterna hade alltså inte rätt att kontrollera ett företags alla kunder genom en förberedande uppgiftsinsamling. Vi anser fortfarande att den ordningen bör gälla.

Skattemyndigheterna bör således åläggas att uppge namn på den eller de personer om vilka uppgifter begärs.

När propositionen om taxeringsrevision lades fram hävdades att anledningen till att namnet inte skall lämnas ut på den som revisionen avser är den sekretess som den skattskyldige åtnjuter hos skattemyndigheterna. Vi skrev i vår motion då att den motiveringen inte var relevant och det anser vi fortfarande: Denna sekretess avser nämligen "enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden", dvs. inte hans identitet.

Riksdagen bör avslå förslaget att skattemyndigheterna skall få generella förteckningar över all försäljning och i stället begära förslag från regering-

en om att de tidigare gällande kraven att myndigheterna preciserar sina syften återinförs. Överhuvudtaget bör utgångspunkten vara att inga specialregler gäller den skattekontroll som utlandstransaktioner utsätts för, utan normal kontroll av räntor och andra utdelningar i kombination med vanlig deklarationsskyldighet för den skattskyldige bör gälla.

Mot. 1988/89
Fi54

Hemställan

Med anledning av det anförda hemställs

1. att riksdagen med avslag på proposition 1988/89:142 beslutar om förlängning av valutaregleringen till den 31 december 1989 i enlighet med vad som i motionen anförts,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om valutabankernas monopolsituation för utlandsbetalningar,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om specialregler i skattekontrollen som enbart berör utlandsaffärer,
4. att riksdagen avslår förslaget om kontrolluppgifter för transaktioner,
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om reglerna för generella taxeringsrevisioner utan angivande av namn på den som skall revideras.

Stockholm den 21 april 1989

Anne Wibble (fp)

Lars De Geer (fp)

Ingela Mårtensson (fp)

Lars Leijonborg (fp)